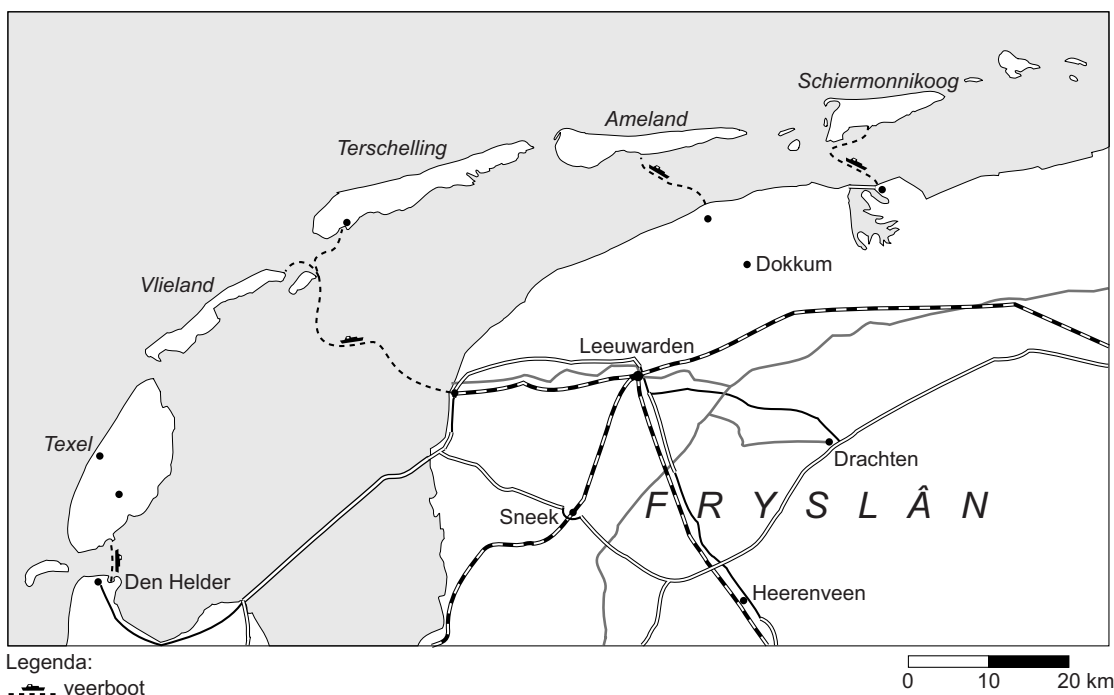

De Nederlanders en hun vakantiebestemmingen

bron 1

Veerdiensten naar de Waddeneilanden

Veerboot Harlingen - Terschelling

datum	tijd	soort
donderdag 06-01-2011	08:30	sneldienst
donderdag 06-01-2011	09:45	veerdienst
donderdag 06-01-2011	12:30	sneldienst
donderdag 06-01-2011	15:00	veerdienst
donderdag 06-01-2011	17:30	sneldienst
donderdag 06-01-2011	19:50	sneldienst

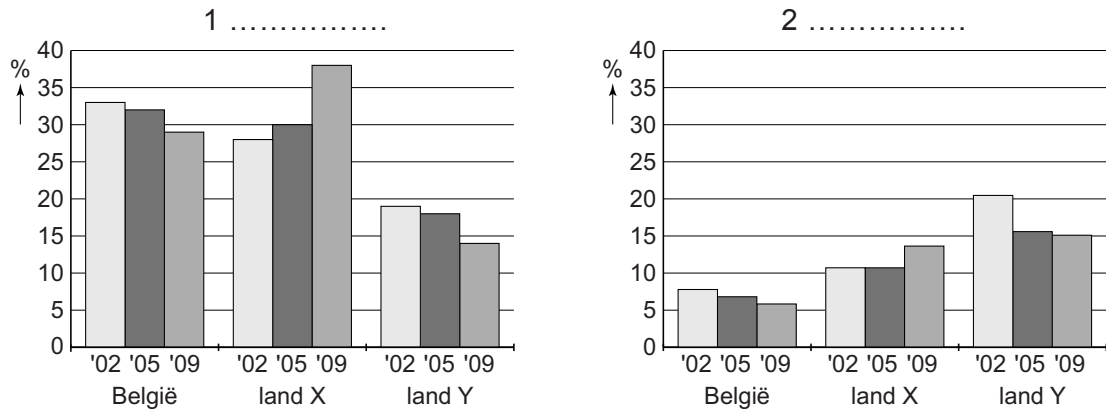
Duur van de overtocht veerboot Harlingen - Terschelling:

- veerdienst: circa 2 uur
- sneldienst rechtstreeks: circa 45 minuten
- sneldienst via Vlieland: circa 1 uur en 30 minuten

- 1p 1 In bron 1 is af te lezen dat de reisduur van Harlingen naar Terschelling varieert. Bij welke veerboot is de relatieve afstand het **grootst**?
- A veerdienst
  - B sneldienst rechtstreeks
  - C sneldienst via Vlieland

bron 2

Top drie van vakantie landen voor Nederlanders in 2002, 2005 en 2009

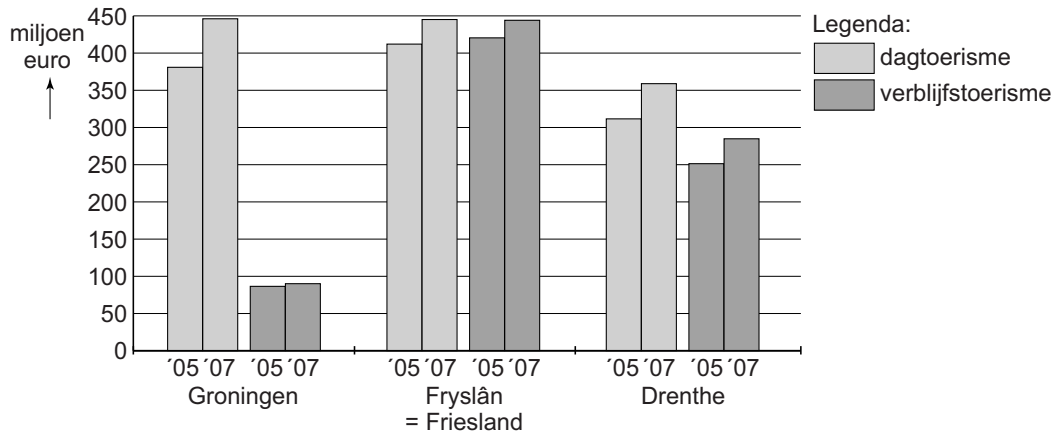

- 1p 2 In bron 2 zijn de duur van de vakantie en de namen van twee vakantie landen weggelaten. Welke letter geeft de juiste combinatie van vakantie duur en vakantie land weer?

	1	2	land X	land Y
A	korte vakanties	lange vakanties	Duitsland	Frankrijk
B	korte vakanties	lange vakanties	Frankrijk	Duitsland
C	lange vakanties	korte vakanties	Duitsland	Frankrijk
D	lange vakanties	korte vakanties	Frankrijk	Duitsland

bron 3

Uitgaven dagtoerisme en verblijfstoerisme* in 2005 en 2007

* verblijfstoerisme is een vorm van toerisme waarbij men in een accommodatie overnacht.

- 1p **3** Naar aanleiding van het diagram in bron 3 worden de volgende beweringen gedaan:
- 1 De uitgaven door dagtoeristen zijn tussen 2005 en 2007 in Groningen meer gestegen dan in Fryslân (Friesland).
  - 2 Verblijfstoerisme is in dit diagram hetzelfde als lange vakantie.
- Neem de cijfers van de beweringen over op het antwoordblad en schrijf erachter of de bewering juist is of onjuist.
- 1p **4** Stel dat je zou willen weten hoeveel geld dagtoeristen gemiddeld per dag uitgeven, welk gegeven heb je dan, naast de gegevens in bron 3, nodig om dit uit te rekenen?
- A de oppervlakte van de provincie
  - B de verblijfsduur
  - C het aantal dagtoeristen
  - D het inkomen per inwoner

bron 4
Goa, India

Legenda:

- steden
- ~ rivieren

hoogtes

- 0- 100 m
- 100- 200 m
- 200- 500 m
- 500-1000 m
- >1000 m

Vakantiegebieden maken een aantal ontwikkelingsfasen door. Een goed voorbeeld is Goa in India. Dit gebied werd een tijd lang niet of nauwelijks meer bezocht, omdat de toeristische voorzieningen niet meer voldeden aan de eisen van het hedendaags toerisme. Plaatselijke overheden en de toeristenindustrie hebben daarom jarenlang keihard aan vernieuwing en ontwikkeling gewerkt. Het resultaat is een kwalitatief hoogstaande vakantiebestemming die snel weer geliefd wordt.

- 2p **5** Lees de tekst van bron 4.
→ Geef twee voorbeelden van toeristische voorzieningen.
- 1p **6** In bron 4 gaat het in de tekst over Goa.
In welke fase van ontwikkeling zit Goa nu?
- A in de fase van bloei
  - B in de fase van herstel
  - C in de fase van opkomst
  - D in de fase van verval

bron 5

Genieten in Bergen

LEZERSREIS Speciaal voor de lezers van deze krant

€ 17,50 korting!

INCLUSIEF:

- 4-sterren hotel
- ontbijt

vanaf **€ 39**

2-/3-/4-/5-daagse autovakantie Noord-Hollandse kust

Genieten in BERGEN

Geniet van de veelzijdige Noord-Hollandse kust! Het strand en de duinen maken van deze omgeving een heerlijke vakantiebestemming!

En wat is er nu leuker dan een weekendje naar de kust? Wij selecteerden voor u als lezer van deze krant een autovakantie naar Bergen. U verblijft in een viersterren hotel inclusief ontbijt.

Een 2-daagse autovakantie boekt u al vanaf slechts € 39 per persoon!

En als u boekt met de speciale actiecode krijgt u ook nog eens een lezerskorting van € 17,50 per boeking.

Aankomstdata:

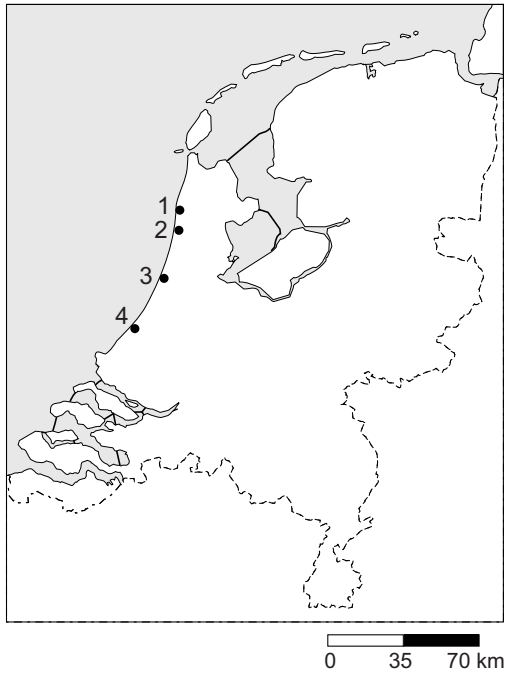
van 28/2 tot en met 28/3: op vr., za., en zo.

van 4/4 tot en met 27/6: op zo.

van 2/7 tot en met 23/8: op vr. en ma.

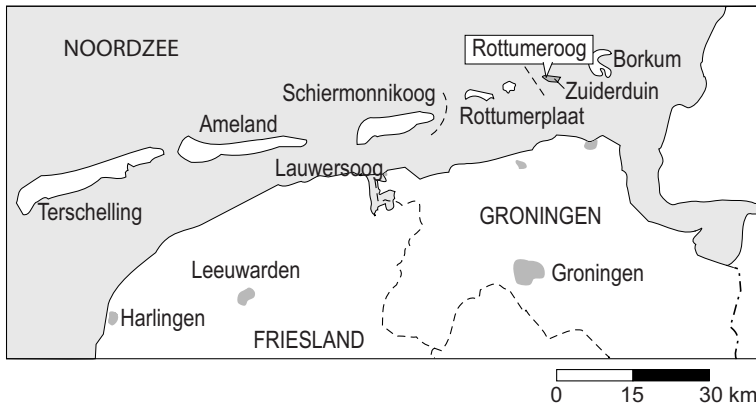
2 dagen	3 dagen	4 dagen	5 dagen
vanaf € 39	vanaf € 75	vanaf € 99	vanaf € 139

bron 6
Nederland

- 1p 7 De advertentie van bron 5 maakt reclame voor autovakanties naar Bergen. De cijfers 1 tot en met 4 in bron 6 staan, in willekeurige volgorde, voor de plaatsen Egmond aan Zee, Bergen, Zandvoort en Noordwijk.
Met welk cijfer wordt de plaats Bergen in bron 6 aangegeven?
- A cijfer 1
  - B cijfer 2
  - C cijfer 3
  - D cijfer 4
- 1p 8 In de advertentie in bron 5 worden 2-, 3-, 4- en 5-daagse autovakanties aangeboden.
Welke van deze autovakanties rekenen we tot de lange vakanties?
- A alleen de 5-daagse autovakantie
  - B alle genoemde autovakanties
  - C de 3-, 4- en 5-daagse autovakanties
  - D de 4- en 5-daagse autovakanties
  - E geen enkele van deze autovakanties

bron 7
Rottumeroog

Rottumeroog is een onbewoond Waddeneiland dat alleen buiten het broedseizoen van de vogels bezocht mag worden. Hans Hoekstra ging mee op excursie: “De dagtocht Rottum is geen doorsneetripje. Het schip dat ons naar het eiland brengt, kan bijvoorbeeld niet afmeren bij Rottumeroog. We moeten wachten op laagtij. Dan kunnen we van boord en via de zandplaten naar het eiland lopen.”

Het dagarrangement Rottumeroog kan worden geboekt tot 1 april en vanaf 1 augustus. Ieder jaar zijn er 25 tochten, met elk maximaal 30 deelnemers.

- 1p 9 In bron 7 is sprake van een dagtocht naar Rottumeroog. Welke begrippen zijn van toepassing op deze dagtocht?
- A grootschalig toerisme en cultuurbestemming
  - B grootschalig toerisme en natuurbestemming
  - C kleinschalig toerisme en cultuurbestemming
  - D kleinschalig toerisme en natuurbestemming

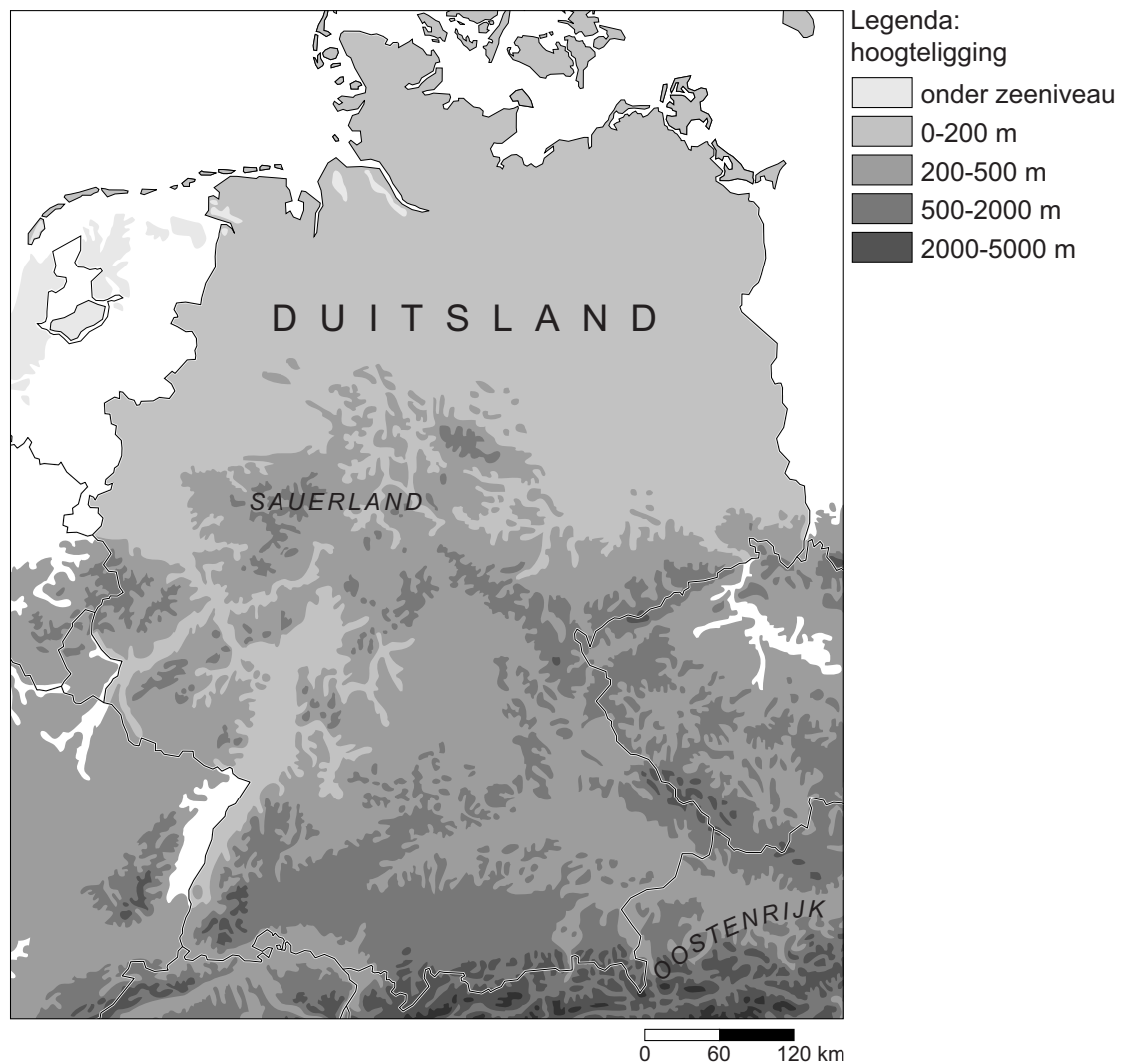
bron 8

Wintersport voor 1 miljoen Nederlanders

AMSTERDAM - Komende winter zullen naar verwachting zo'n 1 miljoen Nederlanders op wintersportvakantie gaan. Oostenrijk blijft voor Nederlanders dé wintersportbestemming en mag iets meer dan de helft van de wintersporters begroeten. Frankrijk volgt als tweede en Duitsland staat op de derde plaats. De populairste wintersportgebieden in Oostenrijk zijn Tirol en Salzburgerland. In Duitsland is het Sauerland het meest populaire wintersportgebied.

bron 9

Deel van Europa

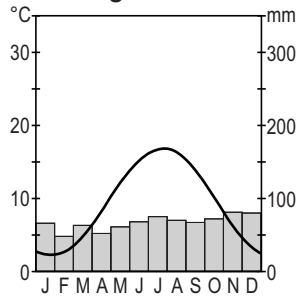
- 2p 10 In bron 8 zijn de Alpen in Oostenrijk en het Sauerland in Duitsland beschreven als belangrijke wintersportgebieden voor de Nederlandse toerist. Als je beide gebieden met elkaar vergelijkt, dan blijken ze elk hun eigen voordelen te hebben voor de Nederlandse wintersporter.
- Noteer op het antwoordblad de Alpen en het Sauerland onder elkaar. Noem met behulp van bron 9 bij beide gebieden een voordeel voor de Nederlandse wintersporter.

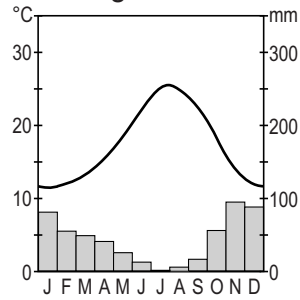
bron 10

Vier klimaatgrafieken

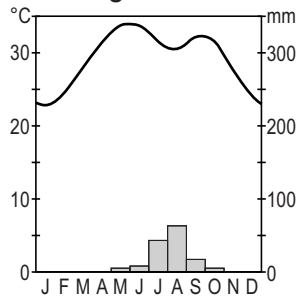
klimaatgrafiek 1

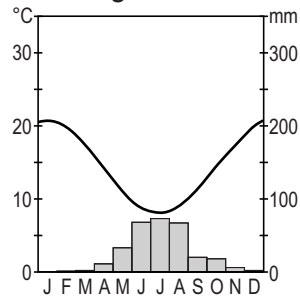
klimaatgrafiek 2

klimaatgrafiek 3

klimaatgrafiek 4

- 1p 11 Toeristen kiezen vaak een vakantiebestemming met een Middellandszeeklimaat zoals de Costa del Sol. In bron 10 staan vier klimaatgrafieken. Welke van deze grafieken is de klimaatgrafiek van de Costa del Sol?
- A grafiek 1
  - B grafiek 2
  - C grafiek 3
  - D grafiek 4

bron 11

Vier foto's uit reisbrochures

foto 1

foto 2

foto 3

foto 4

- 2p **12** In reisbrochures kom je vaak foto's tegen die kenmerkend zijn voor een vakantieland of een soort vakantieganger in dat land. In bron 11 staan vier van zulke foto's afgebeeld. Ze zijn, in alfabetische volgorde, kenmerkend voor Australië, Indonesië, Kenia en Peru.
- Noteer op het antwoordblad de cijfers van de foto's en schrijf achter elk cijfer welk land erbij hoort.

bron 12

Statistische gegevens van enkele belangrijke vakantielanden voor Nederlanders in 2003

Land	Aantal inwoners	Totaal aantal buitenlandse toeristen	Aantal buitenlandse toeristen per 1000 inwoners	Inkomsten uit buitenlands toerisme per inwoner
Duitsland	82.536.000	18.400.000	223	326 euro
Frankrijk	61.864.088	75.000.000	1256	547 euro
Oostenrijk	8.100.273	19.100.000	2358	1707 euro
Spanje	41.663.702	52.500.000	1277	951 euro
Turkije	69.770.026	13.300.000	189	120 euro
Malta	397.296	1.100.000	2825	1824 euro

- 1p **13** Welk land uit de tabel in bron 12 verdient in verhouding tot de bevolkingsgrootte het meest aan buitenlands toerisme?

bron 13

Toerisme groeit, maar bestedingen blijven achter

Marokko wil tien miljoen toeristen

In 2010 zou Marokko tien miljoen buitenlandse toeristen moeten trekken. In 2009 kwamen er al 8,34 miljoen toeristen, van wie 443.000 Nederlanders. "Ach ja, tien miljoen toeristen. Het is gemakkelijk om meer toeristen te trekken, maar we willen niet iedereen", zegt Ahmed Serghini. "We willen de toeristensector langzaam opbouwen om te voorkomen dat in Marokko hetzelfde gebeurt als in Spanje en Tunesië door het massatoerisme is gebeurd."

- 2p **14** Naar aanleiding van de tekst van bron 13 worden drie uitspraken gedaan:
- 1 Marokko behoort voor de Nederlandse vakantieganger tot de verre bestemmingen.
  - 2 Marokko staat vooral bekend als natuurbestemming.
  - 3 Marokko bevindt zich wat betreft toeristische ontwikkeling in de fase van herstel.
- Neem de cijfers van de uitspraken over op het antwoordblad en schrijf erachter of de uitspraak juist is of onjuist.
- 2p **15** Ahmed Serghini wil voorkomen dat in Marokko hetzelfde gebeurt als in Spanje en Tunesië door het massatoerisme is gebeurd (zie bron 13). Hij doelt hierbij onder andere op culturele en ruimtelijke gevolgen van massatoerisme.
- Noem eerst een voorbeeld van een cultureel gevolg van massatoerisme dat hij wil voorkomen.
- Noem vervolgens een voorbeeld van een ruimtelijk gevolg van massatoerisme dat hij wil voorkomen.

bron 14

15-daagse rondreis door Andalusië (Zuid-Spanje) en Marokko

Andalusië en Marokko

15 dagen vanaf 974 euro

Prachtige combinatiereis!

15-daagse rondreis Andalusië en Marokko.

Op basis van ontbijt, 1x lunch en 11x diner.

Vertrek van 2 september tot en met 28 oktober.

- In Andalusië bezoeken we onder andere Granada (inclusief entree Alhambra!) en Sevilla en in Marokko bezoeken we Fès, Marrakech, Casablanca en Rabat.
- Inclusief vlucht Amsterdam-Málaga en retour, verblijf, excursies en Nederlandssprekende reisleiding.

2p **16** Sommige toeristen die naar Marokko reizen, combineren deze reis met een bezoek aan Andalusië in Spanje. De advertentie van bron 14 is een voorbeeld van zo'n combinatiereis.

Drie uitspraken naar aanleiding van deze advertentie:

- 1 Het aanbod voor deze combinatiereis geldt voor het hoogseizoen.
  - 2 Andalusië rekenen we tot de Costa Brava.
  - 3 Deze rondreis is een culturreis.
- Neem de cijfers van de uitspraken over op het antwoordblad en schrijf erachter of de uitspraak juist is of onjuist.

bron 15

Salzkammergut

De regio Salzkammergut in Oostenrijk is een uitstekende vakantiebestemming. 's Zomers kun je er wandelen, fietsen en golfen. 's Winters kun je er skiën en langlaufen.

Het Salzkammergut ligt op ongeveer 1000 kilometer afstand van Utrecht. Het is uitstekend te bereiken per auto.

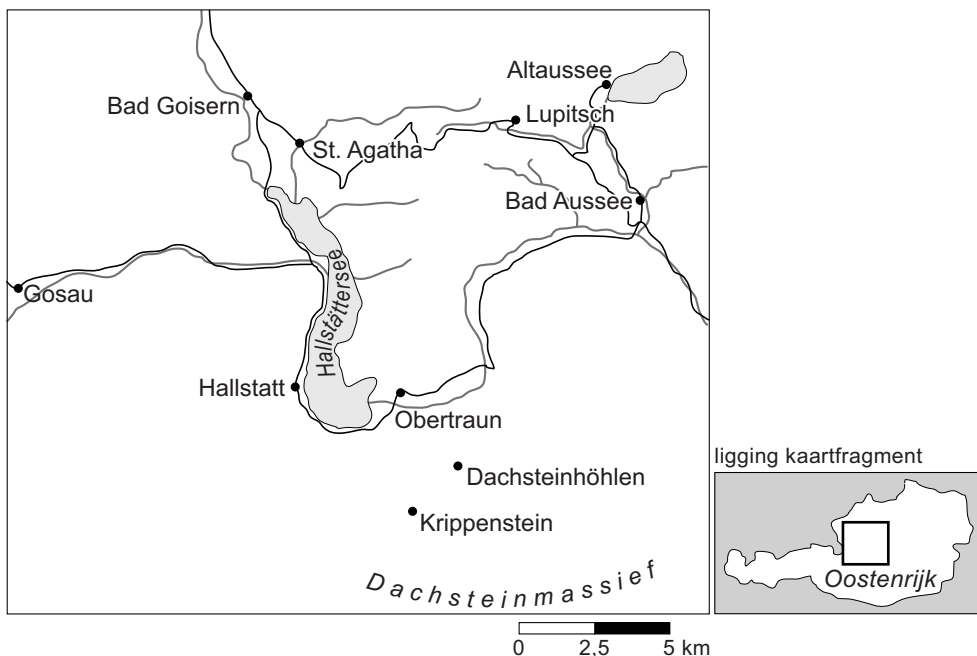
Je kunt ook vliegen: de dichtstbijzijnde luchthavens zijn Salzburg en Linz.

Gedurende het winterseizoen gaat er iedere vrijdag een trein vanuit Nederland naar de Oostenrijkse en Italiaanse Alpen.

Een bijzondere regio in het Salzkammergut is de streek rond Hallstatt. De Unesco heeft deze streek op de Werelderfgoedlijst geplaatst. Gebieden op deze lijst worden beschouwd als waardevolle cultuurlandschappen.

bron 16

De regio Salzkammergut

2p 17 De tekst van bron 15 en de kaart van bron 16 gaan over de Oostenrijkse streek Salzkammergut.

Naar aanleiding van deze bronnen volgen drie uitspraken:

- 1 Het Salzkammergut biedt mogelijkheden voor een toeristisch dubbelseizoen.
  - 2 Het Salzkammergut ligt op ongeveer 1000 kilometer afstand van Utrecht. Dit heeft betrekking op de relatieve afstand.
  - 3 Het Salzkammergut ligt ten westen van Tirol.
- Neem de cijfers van de uitspraken over op het antwoordblad en schrijf erachter of de uitspraak juist is of onjuist.

- 2p **18** In de tekst van bron 15 staat dat de Unesco de streek rond Hallstatt op de Werelderfgoedlijst geplaatst heeft. Dit kan leiden tot een toename van het aantal toeristen. Deze eventuele toename heeft zowel voordelen als nadelen voor dit gebied.
- Noem eerst een voordeel van een toename van het aantal toeristen voor dit gebied.
  - Noem vervolgens een nadeel van een toename van het aantal toeristen voor dit gebied.

bron 17

Advertentie cruise Emiraten, India en Maldiven

Cruise Emiraten, India & Maldiven

complete 22-daagse cruise inclusief vliegtreis per KLM en alle maaltijden aan boord

Brochureprijs € 3780, nu
bij BBI Reizen v.a. € 1598

v.a.

Meer dan
50% korting!

1598

Inclusief non-stop
vliegtreis per KLM!

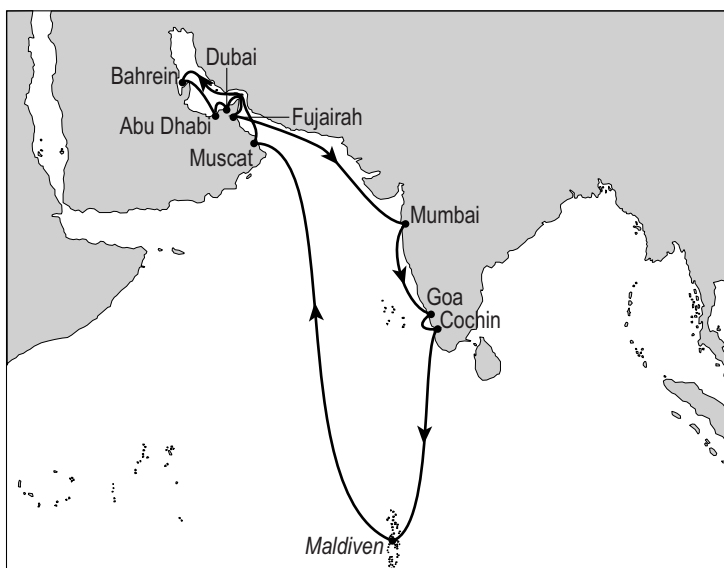
Uniek aanbod voor u als vaste klant van BBI-reizen: een prachtige en voordelige **22-daagse cruise** naar de **Emiraten, India en de Maldiven!** Aan boord van de **5-sterren Costa Luminosa** vaart u naar onder andere **Fujaira, Mumbai** (het voormalig Bombay), het tropische **Goa**, de adembenemende **Maldiven, Muscat, Abu Dhabi** en het fascinerende **Dubai**, waar u de laatste dag vrij te besteden heeft. Bezoek de smalle straatjes of bewonder het hoogste gebouw ter wereld, de Burj Khalifa. Normaal kost deze cruise € 3780 maar nu slechts **vanaf € 1598!** Dit is inclusief non-stop vliegtreis vanaf Amsterdam, transfers én alle maaltijden aan boord.

Uitsluitend vertrek 10 januari, wees snel VOL = VOL!

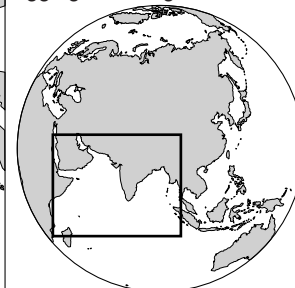

bron 18

Kaart cruise Emiraten, India en Maldiven

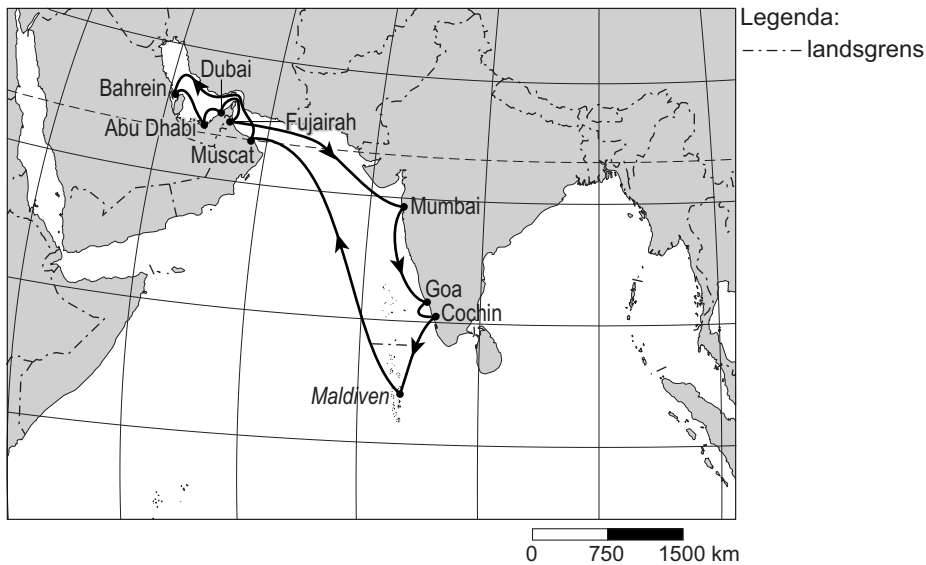
ligging kaartfragment

bron 19

Deel van Azië

- 1p 19 De reis van bron 17 gaat door verschillende klimaatgebieden. Tot welk klimaatgebied rekenen we de Emiraten en tot welk klimaatgebied rekenen we de Maldiven?

	(Verenigde Arabische) Emiraten	Maldiven
A	droog klimaat	Middellandse Zeeklimaat
B	droog klimaat	tropisch klimaat
C	Middellandse Zeeklimaat	tropisch klimaat
D	Middellandse Zeeklimaat	droog klimaat
E	tropisch klimaat	droog klimaat
F	tropisch klimaat	Middellandse Zeeklimaat

- 1p 20 Leerlingen van een VMBO-4 klas die bij aardrijkskunde het onderwerp toerisme bespreken, komen bij het bestuderen van de advertentie van bron 17 tot de conclusie dat zijzelf niet tot de doelgroep voor deze reis gerekend worden.
→ Geef met behulp van de advertentie een argument waarom zij niet tot de doelgroep behoren.
- 1p 21 Naar aanleiding van bron 19 doen de leerlingen uitspraken over tijdsverschillen tussen de gebieden van deze reis. Slechts één daarvan is juist. Welke uitspraak is juist?
- A In de Emiraten is het ongeveer drie uur later dan in Nederland.
B In Nederland is het ongeveer drie uur later dan op de Maldiven.
C In India is het ongeveer drie uur vroeger dan in de Emiraten.
D Op de Maldiven is het ongeveer drie uur vroeger dan in India.

- 1p **22** De kaart van bron 18 hoort bij de advertentie van bron 17. Dit soort kaartjes is vaak subjectief. Geografische kenmerken worden niet altijd juist afgebeeld. De kaart van bron 19 komt uit de Grote Bosatlas. Dit soort kaartjes is over het algemeen objectief; deze zijn gebaseerd op feiten.
- Noem een voorbeeld op de kaart van bron 18 waaruit blijkt dat deze kaart niet klopt met de objectieve geografische kenmerken op de kaart van bron 19.
- 1p **23** Behalve dat de kaart van bron 18 geografisch onjuist is, kun je ook zeggen dat deze kaart onvolledig is. Om kaarten goed te kunnen lezen moet er een aantal gegevens ontstaan zoals een titel, een legenda en eventueel een noordpijl en gradennetwerk. Deze ontbreken in bron 18.
- Welk belangrijk gegeven ontbreekt nog meer bij deze kaart?

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.